

SERMÓ DEL COREMER 2011

Aquest és el primer acte que figura en el programa de la Setmana Santa d'enguany, amb el qual iniciam el recorregut dels dies sants. La Junta Directiva de l'Associació de Confraries, avalada per la majoria d'aquestes, ha volgut recuperar, crec que amb encert, la figura històrica del "coremer". El coremer era el sacerdot que predicava els sermons durant tota la quaresma; solia ésser un bon orador, venia de fora poble i romania a la rectoria fins a la festa de Pasqua.

El "coremer" que enceta aquesta nova etapa, ni és de fora poble, ni ha predicat tota la quaresma, ni tampoc és un gran orador, però vos puc assegurar que faig amb il·lusió i ganes aquest sermó inicial de la Setmana santa.

Encara que els temps hagin canviat i la societat actual visqui al seu aire, el calendari ens marca inexorablement les fites anyals per les que ens regim els humans, creients i no creients. Aquest és el cas de la Setmana Santa. Voldria, glossar el significat d'aquests dos mots: el substantiu Setmana i l'adjectiu Santa.

Avui, per ser honrats, ens hauríem de demanar a veure si la setmana que va del Ram a Pasqua la podem seguir anomenant Santa. Certament ho és en ella mateixa, sobretot pels fets que rememoram i revivim aquests dies i que contenen els misteris més importants i profunds de la nostra fe.

Des de temps enrere, els seguidors de Jesús han anomenat "Santa" la setmana que va del Diumenge del Ram al dia de Pasqua; també l'anomenam la "Setmana Gran", perquè en ella revivim els grans esdeveniments de la nostra salvació: Passió, Mort i Resurrecció del Senyor, concentrats en el Tridu Pasqual (del Dijous Sant al diumenge de Pasqua). Són dies intensos, plens de missatge i sentit cristià, per intentar acostar-nos i endinsar-nos en el misteri de Jesucrist, penetrar en el sentit de cada un dels seus gestos i escoltar les seves paraules venerables.

Sé perfectament que avui, per a moltes persones, fins i tot per a alguns cristians, la Setmana Santa està enfora de ser entesa en aquesta dimensió i més aviat és sinònim de dies de vacances, d'acampada, de viatget, de descans... Per a altres, la Setmana Santa suposa el retorn a la feina, especialment aquells que tenen la sort de treballar en el sector de l'hostaleria. Per a uns tercers, aquests dies ofereixen l'oportunitat d'un retrobament cultural, potser fins i tot sentimental, amb les tradicions de la infància: els passos, la benedicció dels rams, les cases santes, les processons, i també els confits, el frit de pasqua, les panades i els robiols.

Amb això no pretenc fer cap tipus de valoració, ni crítica, Tampoc no m'atrevesc a formular-ne una queixa; senzillament intent descriure una situació, la més realista possible, perquè ens ajudi a tractar la qüestió que motiva la nostra trobada d'aquest vespre, amb el màxim d'objectivitat.

A cada època de la història les persones han vist la realitat, el món, la societat, la religió des de diferents punts de mira, segons el moment o la circumstància que els tocava viure. La nostra visió actual no és una excepció; alguns afirmen que ara passam per un punt crucial en el nostre planeta; un temps de canvi profund i ampli, motivat per factors prou coneguts, molts d'ells - encara que no tots- de caire negatiu: crisi econòmica, corrupció, inseguretat, violència, fonamentalismes, immigració, diversitat de cultures...

Tot això en un món globalitzat, en un moment complex, sens dubte, però a la vegada fascinant i farcit d'interrogants i contradiccions: solidaritat per una banda, tancament en les pròpies conviccions, per l'altra; gestos de cooperació i altruïsmes internacional, combinats a la vegada amb flagrants injustícies i opressions.

Dins aquest ambient convuls i convulsiu, els cristians ens disposam a celebrar aquesta Setmana, que també en el 2011, podem i volem qualificar de Santa, amb una Passió anunciada. Però la passió i la mort de Crist no són sols individuals ni sols del passat; són la passió i la mort de l'home i la dona de tots els temps. És veritat que Crist ressuscità i viu per sempre en la glòria del Pare, però hem de dir també que la seva glòria no està barallada amb la seva passió.

Aquest concepte de la passió de Crist perllongada en la història, ens resulta més familiar: "Crist segueix la seva agonia fins al final dels segles"; va escriure Pascal. I és que el Salvador no es pot quedar indiferent davant les ferides i les nafres de tants homes i dones, precisament perquè ell "portava les nostres malalties i havia pres damunt ell els nostres dolors... les seves ferides ens curaven". (Is 53,4.5) (Tal com diu el profeta Isaïes)

Alguns evangelistes presenten el pas d'aquest món a la glòria del Pare com "l'hora de Jesús". En aquesta hora, Jesús es disposa a entrar dins l'espessor del dolor, en la seva passió amarga. Però també entrarà en l'espessor de l'amor, en la seva exaltació gloriosa.

"Ha arribat l'hora". Són les paraules que Jesús emprà per anomenar el moment decisiu de la seva vida, que

també serà decisiu per a tota la història. Aquesta “hora” és com un horitzó obert que ho omple tot. No és una hora de rellotge, sinó aquell temps oportú -Kairós- en que tot arriba al seu compliment. Tot: les tenebres i la llum; l’odi i l’amor; el pecat i la gràcia; la injustícia i la santedat; la humiliació i la glòria; la mort i la vida: No és estrany que, Jesús de Natzaret tingués por d’aquesta hora i a la vegada la desitjàs.

Li tenia por, perquè era l’hora trista, l’hora amarga. La desitjava perquè era l’hora de l’amor i de l’alliberament. Jesús pressent que “la seva hora” és a prop i s’estremeix en tot el seu ésser.

És l’hora dolenta, amarga, la dels malfactors, la del “poder de les tenebres”. És l’hora de la traïció, de la covardia i les negacions. És l’hora de la soledat i de l’angoixa, de la por i de l’agonia.

Voldria recalcar que aquesta hora de Jesús (de la seva passió i mort) va ser una conseqüència dramàtica de l’encarnació. El Messies no va jugar a fer-se home, s’hi féu de bon de veres. No va sobrevolar el nostre camí, sinó que va assumir la carn humana fins al límit del pecat. El fet de ser Fill de Déu no el dispensà del dubte, de la torbació, de la por, del rebuig. Portà la seva humanitat fins a l’extrem. Experimentà el tremolor i la debilitat, fins a les llàgrimes i la sang.

Algú podria pensar, seguint una falsa teologia, que Jesucrist en la seva passió va sofrir relativament, perquè essent Déu, ho sabia tot i rebia una força sobrehumana. Ben al contrari; si no hagués sofert de veritat, no hauria estat home de veritat.

En la passió de l’ànima, experimentada a Getsemaní, Jesús es fa proper a tots els qui passen per nits fosques semblants. Quan és temptat pel dubte, es fa solidari amb tots els temptats. Els sospirs i les llàgrimes de Jesús són l’expressió intensa de tots els sospirs i les llàgrimes de tots els homes i dones: des del just Abel fins a la darrera víctima torturada, o la dona maltractada, o brutalment assassinada per la violència mal anomenada domèstica.

La soledat de Jesús, per altra banda, acompanya tots aquells /es que se senten tot sols i abandonats. Ell es converteix així en el millor i més universal àngel del consol.

A la vegada, tots quants sofreixen avui aquesta passió estan perllongant la de Crist; els seus planys, laments i plors són un ressò de les queixes i planys de Jesús. Nosaltres no hem pogut escoltar els crits del Fill de l’home a la creu, però sí que podem escoltar els gemecs dels qui sofreixen si ens acostam a ells.

Ara sí, “ha arribat l’hora”; és l’hora de l’amor. I sabem fins a quins extrems de tendresa, de generositat i d’entrega arribà l’amor de Crist. No es podia estimar més i millor. Aquest amor es manifestarà no sols en el moment del sopar, sinó en tota la passió, fins arribar a la creu, la més alta i més pura bandera de l’amor.

Tant de bo, en aquesta Setmana Santa, també nosaltres hi sabéssim veure la “nostra hora”; el temps oportú per descobrir el gran amor de Déu manifestat en Jesús. El temps de la salvació, per veure fins on arriba el dolor i rebaixament i fins on arriba l’exaltació; fins on arriba l’ofensa i fins on arriba el perdó; fins on arriba la mort i fins on arriba la vida. L’hora en que Déu toca a la nostra porta.

En aquests dies sants, vos convid a contemplar l’amor d’un Déu que s’empobreix per enriquir-nos; d’un Déu que es fa petit per posar-se a la nostra altura, elevant-nos; que es fa Servent per rentar els nostres peus; d’un Déu que es fa Menjar per alimentar les fams de la humanitat; d’un Déu que es fa Anyell per carregar-se els nostres pecats; d’un Déu que sofreix fins a la mort, per donar-nos vida; i que baixa als inferns per alliberar-nos de les tenebres.

Vos convid a viure intensament aquests dies, que ens disposem a penetrar en la fondària de l’amor, passant per la profunditat del dolor. Són dies de patiment, però també d’esperança. Són dies per acostar-nos a tots aquells que celebren al viu aquests misteris.

Vos convid a descobrir el rostre del Crist dolorós en els qui sofreixen, en les víctimes torturades. Vos convid a trobar les mans de Crist misericordiós en aquells que serveixen i alliberen; la Llum del Ressuscitat en tants que lluiten i esperen un món més just.

Està bé que carreguem els passos de les imatges de les processons sobre les espatles, però també ens hem de carregar els passos vivents dels nostres pobres.

La millor Setmana Santa és la d’aquell que fa possible una hora menys d’agonia o de tortura; la d’aquell que ajuda a estalviar llàgrimes o eradicar injustícies.

Sentim-nos tots convidats a dedicar-nos a abreujar els dies i les hores de la Passió, perquè arribin abans i siguin més llargs els dies de la Resurrecció.

Mn. Andreu Genovart Orell
Rector de Manacor